

Yksityistielakia on muutettu. Muutettujen säännösten mukaan tieosakkaat tai tiekunta voivat myöntää luvan muun kuin tieosakkaan järjestämään toimintaan tiellä, joka toiminta aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa. Tie-kunta voi edelleenkin kieltää moottori- tai hevosajoneuvolla tapahtuvan ulkopuolisten tien käytön. Jos tiekunta saa avustusta julkisista varoista, se kuitenkin voi kieltää ulkopuolisten tien säännöllisen käytön. Tilusjär-

jestelymahdollisuuksia yksityistietoimituksen yhteydessä on laajennettu. Lisäksi alueellista tietoimitusta voi myös hakea yleisen tien tai rautatien pitäjä.

Yhteismetsälaki on kokonaan uudistettu ja on tullut voimaan 1.3.2003. Samalla kiinteistönmuodostamislakia ja yhteisalueelakia on muutettu. Myös maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:ää koskien tyyppihyväksyntää on muutettu.

– **Laki yksityistielain muuttamisesta (185/2003).**

Voimaan 1.4.2003. Säännöksiä ”takautuvasti” korvattavista tien rakentamiskustannuksista (24 §) on tarkennettu, samoin 33a §:n korvaussäännöksiä. Toimitusmiesten oikeuksia toimittaa tilusjärjestelyjä ”viran puolesta” tietoimituksen yhteydessä on laajennettu. Myös Ratahallintokeskus tai Tielaitos voivat panna vireille alueellisen tietoimituksen (38c §). Säännöksiä yksityistien muusta käyttämisestä ja muun alueen käyttämisestä tilapäisesti tienä 80 §:ssä on uudistettu. Tiepiirin yksityistien valtionapua koskevia säännöksiä on muutettu. Ks. myös hallituksen esitys (HE 163/2002 vp.) sekä eduskunnan liikennevaliokunnan mietintö (LiVM 24/2002 vp.) sekä perustuslakivaliokunnan lausunto (PeVL 409/2002 vp.), joissa on mm. tarkasteltu tavanomaisoikeuteen kuuluvia jokamiehenoikeuksia.

– **Yhteismetsälaki (109/2003).**

Voimaan 1.3.2003. Yhteensä 56 §:ää, jotka koskevat yhteismetsän hallintoa ja hyväksikäyttöä. Lain 7 luku sisältää kiinteistötoimitusta koskevia erityissäännöksiä.

– **VN:n asetus yhteismetsistä (163/2003).**

Sisältää mm. yhteismetsän osakaskunnan ensimmäistä kokousta koskevia säännöksiä.

– **Laki kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta (111/2003).**

Muutoksia yhteismetsän muodostamista koskevaan KML:n 10 lukuun.

– **Laki yhteisalueelain 16 §:n muuttamisesta (110/2003).**

Alueellisen metsäkeskuksen on vahvistettava osakaskunnan päätös yhteisen alueen käyttötarkoituksen muuttamisesta yhteismetsäksi.

– **Laki maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:n muuttamisesta (231/2003).**

Koskee rakennuksen rakenteen tms. tyyppihyväksyntää. Samassa yhteydessä on annettu laki rakennustuotteiden hyväksynnästä (230/2003). Molemmat tulevat voimaan 1.1.2004.

– **Laki kalastuslain muuttamisesta (154/2003).**

Voimaan 1.3.2003. TE-keskuksella on oikeus rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta tietyin edellytyksin. Muutoksenhaku TE-keskuksen ratkaisuun maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan, josta edelleen hallintolainkäyttötietä eteenpäin.

– **Verohallituksen päätös niistä perusteista, joiden mukaan muun kiinteistön kuin maatilan maapohjan verotusarvo lasketaan vuodelta 2002 toimitettavassa verotuksessa (1337/2002).**

Verotusarvoksi katsotaan 73,5 % arviointiohjeiden ja tonttihintakarttojen osoittamasta käyvästä hintatasosta (2 §). Voimaan 31.12.2002. Koskee vuoden 2002 verotusta.

– **Laki Leivonmäen kansallispuistosta (45/2003).**

Koskee kansallispuiston perustamista Leivonmäen kuntaan 2 900 ha:n valtion omistamalle alueelle. Samalla on kumottu laki 131/1991.

– **VN:n asetus Leivonmäen kansallispuistosta (123/2003).**

Hirvenajo on sallittu ko. kansallispuistossa.

– **VN:n asetus Ruunaan luonnonsuojelulueesta (124/2003).**

Lieksan kaupungissa 7 360 ha valtion omistamaa maata sisältävä luonnonsuojelulain (1096/1996) mukainen alue. Laki ja asetukset voimaan 1.3.2003.

– **VN:n asetus alueiden kehittämisestä (1224/2003) sekä siihen liittyvä rahoitusasetus (1225/2003).**

Ks. myös alueiden kehittämislaki (602/2002) Voimaan vuoden 2003 alusta. Säännöksiä mm. hallinnonaloittaisesta alueiden kehittämisen suunnittelusta, maakuntaohjelmasta ja erityisohjelmista. Rahoitusasetuksessa (1225/2002) on mm. säännöksiä Euroopan yhteisön rakennerahastoista myönnettävistä alueellisesta kehittämistuesta ja perusrakenteen investitituesta.

– **Laki terveydensuojelulain muuttamisesta (1223/2002).**

Vuoden 2003 alussa voimaan tulevan muutoksen mukaan terveydensuojelun yleinen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle sekä myös sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle, elintarvikevirastolle ja kunnalliselle terveydensuojeluviranomaiselle niin kuin laissa tarkemmin säädetään. Laissa on myös mm. säännöksiä toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuudesta sekä jätettä koskevia yleisiä ohjeita.

VAHINKO EI TULE KELLO KAULASSA...

- **Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003).**
Voimaan 1.2.2003. Lakia sovelletaan mm. hallinnossa ja tuomioistuinoissa. Sähköinen viesti toimitetaan perille lähettäjän vastuulla. Saapumisaikakohta on, kun viesti on käytettävissä vastaanottolaitteessa. Säännöksiä myös asiakirjan sähköisestä allekirjoittamisesta ym.
- **Laki sähköisistä allekirjoituksista (14/2003).**
Säännöksiä mm. laatuvarmenteesta, sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutuksista ja henkilötietojen käsittelystä sekä yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta (viestintävirasto ym.). Yhteensä 30 §:ää.
- **Suomen Pankin ilmoitus viitekorosta ja viivästyskorosta (1335/2002).**
Viitekoroko on 3 % ja viivästyskoroko 10 % ajanjaksolla 1.1. - 30.6.2003.
- **Laki rikoslain muuttamisesta (17/2003).**
Voimaan 1.2.2003. Uusia tai muutettuja säännöksiä mm. Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta, sotarikoksista, rikoksista ihmisyyttä vastaan, yleisvaarallisista rikoksista ja terrorismirikoksista.
- **Laki pakkokeinolain muuttamisesta (18/2003).**
Voimaan 1.2.2003. Säännöksiä mm. telekuuntelusta ja DNA-tunnisteista.
- **Laki rikoslain muuttamisesta (61/2003).**
Voimaan 1.4.2003. Säännöksiä mm. oikeushenkilön (esim. yhtiön) rangais-

tusvastuusta, menettämisseuraamuksista, rikoksista julkista taloutta vastaan, elinkeinorikoksista (kirjanpitorikos jne.), kätkemis- ja rahanpesuririkoksista ja velallisen rikoksista (ks. myös 142/2003 RL 17 luvun muuttamisesta).

- **Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (1273/2002).**
Voimaan 1.1.2003. Esim. säännöksiä velkajärjestelyn esteestä muutettu ja uusia säännöksiä lisäsuoritusvelvollisuudesta.
- **Vuorotteluvapaalaki (1305/2002).**
Voimassa 1.1.2003–31.12.2007. Yhteensä 26 §:ää.
- **Laki valtioneuvostosta (175/2003).**
Voimaan 1.4.2003. Kumottu 30.3.1922 annettu vanha laki (78/1922) muutoksineen. Yhteensä 28 §:ää.
- **Laki valtion virkamieslain muuttamisesta (176/2003).**
Liittyy edelliseen.
- **Vakuutuslaki (132/2003).**
Voimaan 1.5.2003. Kumottu vanha vuonna 1958 annettu laki (14/1958). Vakuutuslaki toimii toimeentuloturva-asioiden erityistuomioistuimena. 24 §:ää (ks. myös edelliseen liittyvä tuomareiden nimittämislain muutos (133/2003)).

Markku Markkula

Voidaan sanoa, että elämä on täynnä yllätyksiä. Niin myös sinä syksyisenä päivänä, joka aukeni lämpimänä ja aurinkoisena. Maa-oikeus oli kutsuttu ratkomaan riitaa erääseen Pohjois-Karjalan kuntaan, jossa suuri kotimainen teollisuusyhtiö oli avannut talkkilouhoksen. Talkkiahan tarvitaan mm. paperin valmistuksessa, eikä siitä nyt varsinaisesti maa-oikeudessa ollutkaan kysymys.

Sen sijaan avolouhoksen rajanaapuri, jonka talouskeskus sijaitti noin puolen kilometrin päässä kaivoksesta ja tilan peltolohko oli vielä tässä välissä, oli tehnyt valituksen mainiten siinä, että kaivosmelu häiritsee jokapäiväistä elämää ja että kaivoksessa toimitetuissa räjäytyksissä tulee rajan yli haitallista pölyä ja jopa kivisadettakin.

Kun kunnan virastotalolla oli pidetty asianomaiset alkuseremoniat, jossa valittaja uudisti valituksensa ja vastapuoli oli kaikkia korvausesityksiä vastaan, siirtyttiin itse toimituspaikalle. Maa-oikeus-han aina pyrkii itse toimituspaikalle tutkimaan jutut. Silloinhan sitä voidaan usealla silmäparilla saada todellinen realistinen kuva valituksenalaisista asioista.

Koska imissiohaukset pitäisi tutkia todellisen tuntuisina, oli oikeuden puheenjohtaja pyytänyt paikalliselta tie- ja vesirakennushallituksen edustajalta asian-tuntija-apua sen seikan toteutukseksi aiheuttaako kaivo meluhaittaa ja missä laajuudessa. TVH:lla on hyvät mittausvälineet, joilla nuo desibelit voitiin mitata. Lisäksi puheenjohtaja oli sopinut kaivosyhtiön edustajan kanssa, että määrättyllä kellonlyömällä suoritetaan koeräjäytys, jolloin todetaan tuo kivien lentäminen ja pölyhaitan todenperäisyys.

Kaikki näytti menevän etukäteissuunnitelman mukaisesti, kaivos oli toimin-